

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. I. An hujusmodi Minor gaudeat restitutione in integrum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

TITULUS XLI.

De in integrum restitutione.

DECISIO XLI.

De Juvene Matrimonium præproperè contrahente
& ex rerum suarum administratione graviter læso, ac pro-
pterea restitutionem petente,

SPECIES FACTI.

A Mantius repudiato nuper Aristotele Justiniani fores pulsaverat, sed vix admissus eidem quoque statim in limine valedixit, puellæ cujusdam irretitus amoribus. Horum ut citò potiretur, tam improvidè quàm præproperè Juvenis 18. annorum, scientiâ vacuus, rerumque experienciâ destitutus, indissolubili vinculo Matrimonii se constrinxit, familiamque aggressus ducere varios contractus celebravit non sine gravi in bonis suis læsione. Factus adultior, & egestati imminens, deplorare coepit juvenilem imprudentiam, & vigesimò octavò ætatis annò, ut resarciret damna, quæ ex

contractibus incautè celebratis sub-
restitutionem in integrum petit, quòd illos celebraverit in ætate minoren-
renni. An inde spem recuperandi læ-
damnosè alienata, per viam restitu-
tionis habere possit, docebunt sequen-
tium resolutiones quæstionum. I. An
Minor, qui per Matrimonium egressus
est Patriam (uti & Curatoris) potestatem,
perque contractus ante 25. ætatis
annum gestos læsus est, gaudeat restitu-
tione in integrum? II. Quo usque porrigatur,
vel quo tempore finiatur jus petendi restitu-
tionem prædictam? III. An illud tempus
ignoranti?

QUÆSTIO I.

An Minor, qui per Matrimonium egressus est Patria (& Curatoris) potestate, perque contractus initos ante 25. ætatis annum læsus, gaudeat restitutione in integrum?

Supponendum est, quòd vi consuetudinis, vel statuti localis, ple-
risque in locis, præsertim Germaniæ ac in Bavaria nostra, Minor contractus Matrimo-

Matrimonio, præsertim si à patre se-
culum degat, propriamque familiam
& economiam instauret, liberetur pa-
tris potestate. Berlich. p. 2. concl. 11.
n. 34. seqq. Daniel Moler. l. 2. semest.
c. 16. n. 4. Harpprecht in §. 6. Inst.
quos. mod. patr. pot. solv. cum com-
muni DD. quorum longum textu Ca-
talogum d. Harpprecht lo. cit. & Ber-
lich. à fortiori igitur eximitur à pote-
state Curatoris seu Curatelari, quia
hæc est debilior: imò statuta nostra
Provincialia expressè talem conjuga-
tum, sicut 21. annos natum, liberum
pronuntiant à potestate Curatoris.
Cand. Recht tit. 5. à 5. n. 10. verbis: wo
auch die Kinder vor Ausgang des
21. Jahrs in Geistlichem oder Ehe-
Stand bestättiget werden. Can-
cellar. Schmid ad cit. a. 5. n. 10. Idem
de Jure Provinciali Würtembergico
areatur Lauterbach in suis conclus.
jur. ad l. 4. ff. exercit. 12. th. 16. at-
que idem de generali consuetudine vi-
detur asserere Befold. in delibatis ex
lib. 26. Si igitur talis ante 25. ætatis
annum completum, quousque de Ju-
re Communi habetur pro Minore,
& beneficio restitutionis fruitur, in ad-
ministratone sua minùs prosperè ge-
sta per contractus graviter lædatur,
dubium est, an implorare possit of-
ficium Judicis pro obtinenda restituti-
one in integrum?

Negativam non improbabilem facit in
speciem I. Paritas, quæ intercedit inter
Minorem, qui contractò Matrimonio
rerum suarum administrationem vi
consuetudinis vel statuti localis sortitus

est, & inter eum, qui veniam æta-
tis obtinuit: sed veniam ætatis conse-
cutus amittit beneficium restitutionis
in integrum quoad contractus post
adeptam ætatis veniam celebratos: ergo
& Matrimonio ligatus, rerumque
suarum administrationem adeptus. II.
Generalis consuetudo, vi cujus sicut
administratio bonorum hujusmodi
conjugatis conceditur, ita hoc ipso re-
stitutio in integrum in specie denega-
tur, uti testantur nonnulli Practici.

Verùm minùs fundata hæc sunt,
ut ab amplectenda opinione affirma-
tiva abstergere nos possint vel debeant.
Siquidem I. Statuta & consuetudines
locales, Juri Communi adverfantes,
utpote odiosæ, restringi potius, quàm
extendi debent, ut est explorati &
recepti Juris, casusque à statuto (vel
consuetudine) omisus sub dispositio-
ne Juris Communis relinquitur. Ro-
landus à Valle vol. 1. Conf. 72. n. 57.
Bruneman. Conf. 69. n. 2. ergo, cum
ex una parte Jus Commune omnibus
Minoribus indulgeat beneficium resti-
tutionis in integrum, nec excipiat
Matrimonio ligatos, ex altera verò
consuetudines & statuta localia, quæ
conjugatos à patris & curatoris po-
testate eximunt, nihil determinent de
beneficio restitutionis in integrum,
istud Minoribus, etiam conjugatis,
salvum manet ex generali principio,
quòd statuta & consuetudines particu-
lares non censeantur corrigere aut
abrogare Jus Commune in plus, quàm
exprimant, & intelligi debeant secun-
dum Jus Commune. II. Restitutio
in

in integrum est beneficium legis ætati minori ex speciali favore & iustis de causis concessum: ergo, nisi specialis constitutio ex iustis causis illud definiè submoveat, non censetur esse sublatum. Decius in *l. postquam C. de Pactis*. Boër. *decis. 140.* Sfortias Oddo *de restit. p. 1. q. 15. a. 8. seqq.* Nicolaus Mylerus ab Ehrenbach in *tract. de jure conced. ven. atat. n. 3.* & alii plures ab his citati; atqui nulla specialis constitutio submovet beneficium restitutionis apud Minores conjugatos, nec ulla submotionis apparet causa: ergo non censetur sublatum. III. Licet Minores in causis spiritualibus sine ullo curatore, vel patre suo, legitimam habeant personam standi in Judicio. *c. ult. de Judic. in 6.* eò quòd potestas patria, vel curatellaris, de Jure Canonico ad causas spirituales Minorum se non extendat, nihilominus tamen, si lædantur, ad restitutionem in integrum petendam recurrere possunt, ut probat bene Covarruv. *lib. 1. variar. resol. c. 5. n. 8.* ergo etiam, licet Minores contractò Matrimonio vi consuetudinis vel statuti habeantur pro Majoribus, & rerum suarum consequantur administrationem se solis, non censetur ipsis adempta restitutio in integrum. Sicut Ecclesia, licet stare possit in Judicio, nihilominus restituitur læsa in integrum. Atque ita sentiunt melioris notæ DD. plerique cum Oddo *as 8. cit. § seq.* Castrensi in *l. 2. C. qui legit. person. n. 4.* & in *l. 3. C. de his qui ven. atat. impet. n. 5.* Befoldo in *delibatis ex lib. 1. tit. de ven. atat. Me-*

noch. *conf. 478. n. 52.* Lauterbach *de Curat. farios. tb. 46.* Cancellarius Schmid *ad Statut. Bavar. t. 1. a. 11. n. 36.* Berlich. *p. 2. concl. 17. n. 16.* Neque paritas est, ut superius objiciebatur, inter Minores Matrimonium contrahentes, & inter Minores ætatis obtinentes; nam veritas patris non conceditur, nisi causæ præcognitæ, & bene pensatis personarum petrantis qualitatibus, an satis idoneus sit ad res suas administrandas &c. contra matrimonium contrahere ipsius Minoris arbitrio relinquatur, nec exigitur in illo singularis maturitatis iudicii, industria, vel rerum tractationum peritia &c. sed solus consensus qui ad rerum suarum administrationem non conferet plùs, quàm abstinentiam à Matrimonio. Consuetudo autem vi cujus dicebatur conjugatis Minoribus adempta esse restitutio in integrum, tandiu negatur, donec læsæ probetur existere. Nec facile est probatum iri existimo, cum probatio convincens consuetudinis ex natura sua sit admodum difficilis, uti ad *de Consuet. casu 4.* ostendimus, nec sufficiat alicujus Doctoris testificatio, imò nec Judicis aut Magistratus assertio (nisi ad probandam præcisè hujus Judicii observantiam & stylum) Carpzov. in *Jurisprud. For. p. 2. Capit. 3. def. 22.* cum ex tacitis utentium moribus confurgat. Proin probare necesse erit actus uniformes, & frequentatos à Communitate aliqua, eosque omnino similes & específicos esse exercitos &c.